

© Майко О.В.

УДК: 61:37.016-057.87-054.6

Майко О.В.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2 (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ

Резюме. Наводиться позитивний досвід викладання внутрішньої медицини англійською мовою іноземним студентам стоматологічного факультету. Пропонується використовувати комплексну систему контролю знань для об'єктивного оцінювання студентів. Цей підхід дозволяє контролювати усі рівні засвоєння знань студентом.

Ключові слова: викладання, внутрішня медицина, англomовні студенти.

Підготовка іноземних фахівців має суттєве значення, оскільки характеризує якість вищої освіти в Україні. Одним із пріоритетних напрямків роботи ВНМУ ім. М.І.Пирогова є навчання іноземних студентів з викладанням англійською мовою. Зростаючий попит на навчання у ВНЗ України зумовлений поєднанням багатьох чинників, серед яких можна відзначити високий рівень якості освіти, її доступність у порівнянні із багатьма європейськими країнами, а також зручне географічне розташування та оптимальні кліматичні умови, що сприяє швидкій адаптації студента. Зростання контингенту іноземних студентів у вищих навчальних медичних закладах України висуває нові вимоги до якості їх підготовки. З метою оптимізації навчального процесу проведено кропітку роботу по підготовці фахівців-викладачів із достатнім володінням англійської мови, створено та видано велику кількість методичних посібників із різних галузей медичної сфери, поповнено бібліотечний фонд англomовною літературою. Проте існують певні проблеми у підготовці іноземних студентів. Серед них слід згадати "мовний" бар'єр, який певною мірою ускладнює проведення збору анамнезу та інтерпретації результатів додаткових методів обстеження. Неоднорідність груп іноземних студентів, де навчаються представники різних культурних та релігійних традицій із різними політичними поглядами та менталітетом, проявляється в поведінці на заняттях та ускладнює навчальний процес. Певні труднощі у сприйнятті матеріалу зумовлені недостатнім рівнем мотивації студента-іноземця. Поясненням цього можуть бути особливості особистості викладача, вибір викладачем форм та методів навчання, а також підвищена самооцінка студента, пріоритети у житті і здатність до сприйняття інформації, що певною мірою обумовлена особливостями пам'яті студента. Саме тому вирішальним у роботі із іноземними студентами є створення оптимальних моделей викладання, які забезпечать підвищення рівня засвоєння матеріалу та зацікавленість студента у вивченні дисципліни.

На кафедрі Внутрішньої медицини медичного факультету №2 викладання англійською мовою проводиться з 2007 року. Іноземні студенти опановують наступні розділи медицини: пропедевтику внутрішніх хвороб, внутрішню медицину, основи клінічної медицини та лабораторну діагностику. На кафедрі навчаються англomовні студенти стоматологічного та фармацевтичного факультетів.

Зазвичай, викладач розпочинає заняття із формулювання цілей, які допоможуть кращому засвоєнню знань, знайомить студентів із актуальністю даної теми, особливу увагу приділяючи розповсюдженості захворювання у країнах проживання більшості студентів та порівнюючи із статистикою по Україні. По можливості, привертає увагу студентів до історичних аспектів вивчення даної проблеми. На нашу думку, це сприяє підвищенню інтересу до теми заняття. Наступним є проведення термінологічного диктанту, де пропонується дати визначення основним медичним поняттям у відповідності до тематики заняття або вибрати серед кількох схожих за звучанням термінів той, який повною мірою відображає сутність симптомів чи синдромів. Як альтернативу термінологічному диктанту кафедра пропонує використовувати тести перевірки початкового рівня знань студентів, які демонструють перший, т.зв., розпізнавальний рівень засвоєння знань. Для оцінювання використовується 5-ти бальна система, відповідно до якої найвищий бал характеризує абсолютно правильні відповіді на усі запропоновані запитання.

Наступним етапом проведення заняття є brief-опитування по темі. При цьому викладач відзначає фішками відповідного кольору (червоні) найбільш активних студентів, які дають правильні відповіді. Опитування дозволяє викладачеві оцінити рівень підготовки окремих студентів. Це так званий другий або репродуктивний рівень знань. Наступним є розбір клінічних ситуаційних завдань. Зазвичай це ґрунтовні витяги із історії хвороби тематичних хворих, які містять усю необхідну інформацію для постановки попереднього діагнозу. Студентам пропонується від 5 до 10 хвилин, щоб сформулювати діагноз хвороби та розробити план обстеження та лікування. За наявності великої кількості студентів, викладач формує 2 групи, які повинні працювати колективно над вирішенням поставленого завдання. Робота в малих групах дозволяє викладачу оцінити знання студентів, які вони демонструють у процесі обговорення клінічного випадку. Студенти доручають своєму представнику відповісти на поставлені питання. Викладач уважно вислуховує відповідь, після чого вносить корективи у розбір матеріалу. При успішному вирішенні ситуаційного завдання викладач відзначає усіх учасників

обговорення заохочувальними фішками. Наступним є обговорення стратегії лікування, яку доповідає один із представників студентів. Розв'язання ситуаційних задач демонструє наступний рівень засвоєння знань-рівень професійних вмінь. На практичних заняттях із демонстрацією хворого англомовним студентам є необхідність попереднього обговорення клінічного випадку відповідно до теми заняття у навчальній кімнаті з наступною роботою біля ліжка хворого. Така методика дозволяє мінімізувати труднощі, пов'язані із т.зв. мовним бар'єром, адже студент проводить огляд пацієнта після того, як отримає усю необхідну інформацію про хворого від викладача, полегшує проведення збору анамнезу та сприйняття інформації, яку перекладає викладач, дає можливість приділити більше часу опануванню техніки виконання прийомів обстеження пацієнта. Звичайно, це покладає додаткові обов'язки на викладача із підготовки повної інформації про тематичного хворого та стислого викладення її студентам.

Завершується розбір даного клінічного випадку оз-найомленням із листком призначення пацієнта у стаці-онарі. Викладач обґрунтовує доцільність використання лікарських препаратів, знайомить студентів із новими досягненнями в галузі лікування даного захворювання. Наприкінці заняття підраховується кількість заохочуваль-них фішок, що впливає на остаточний результат оціню-вання успішності. Запропонована нами методика ви-

користання різних методів оцінювання знань дозволяє враховувати психологічні аспекти особистості студен-та: труднощі у спілкуванні, наприклад, долаються вико-ристанням письмових методів опитування, як тестово-го контролю так і термінологічного диктанту, brief- опи-тування та розбір клінічних випадків дозволяє оцінити обсяг знань по даній темі у кожного окремого студента. На наш погляд, використання різних методик оцінюван-ня знань студентів дозволяє уникнути суб'єктивного ставлення та найбільш об'єктивно оцінити знання сту-дента.

Висновки та перспективи подальших розробок

1. Викладання внутрішньої медицини англомовним студентам-іноземцям передбачає використання комп-лексної системи контролю знань, що дозволяє мінімізу-вати вірогідність випадкового вибору правильної відпові-ді, яка зустрічається при проведенні тестового контролю.

2. Оцінки, отримані студентом на практичному за-нятті із використанням комплексного підходу до кон-тролю знань, досить адекватно відображають знання предмету.

Проведення розбору клінічних випадків допомагає систематизувати отримані знання та формує клінічне мислення у студента.

Список літератури

- Методология преподавания клинических дисциплин в системе непрерывного медицинского образования / [Казаков В. Н., Талалаенко А. Н., Каменецкий М. С. и др.]. - Донецк, 2001. - 72 с.
- Ковальчук Л. Я. Основні тенденції розвитку світової вищої школи. Впро-вадження сучасних технологій в на-вчальний процес Тернопільської державної медичної академії ім. І.Я. Горбачевського: досягнення і пер-спективи / Ковальчук Л. Я. // Нові технології навчання в медичному вищому навчальному закладі: тези доп. навч.-метод. конф. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2000. - С. 3 - 12.
- Милерян В. Т. Методические основы подготовки и проведения учебных занятий в медицинских вузах : ме-тод. пособие. - К. : Хрещатик, 1998. - 68 с.
- Про форми контролю знань студентів / А. О. Ватченко, М. М. Тимофеев, В. М. Сакович, Т. Д. Цикова // Сучасні проблеми підготовки фахівців у вищих медичних та фармацевтич-них закладах освіти I - IV рівнів ак-
- редитації МОЗ України : матеріали доповідей науково методичної кон-ференції, (Тернопіль, 29 вер. - 1 жовт. 1999. - Київ - Тернопіль, - 1999. - С. 183 - 184.
- Фесенко В. П. Деякі питання мовної підготовки іноземних студентів для вивчення клінічних дисциплін / Фесенко В. П., Бабелич О. К., Бу-тирський О. Г. / Проблеми підготов-ки медичних та фармацевтичних кадрів в Україні : матеріали доп. наук.-метод. конф. - Київ-Дніпро-петровськ, 2001. - С. 254 - 255.

Майко Е.В.

ОПЫТ ПРЕПОДАВАНИЯ ВНУТРЕННЕЙ МЕДИЦИНЫ АНГЛОЯЗЫЧНЫМ СТУДЕНТАМ

Резюме. Мы приводим позитивный опыт преподавания внутренней медицины на английском языке иностранным студен-там стоматологического факультета. Предлагаем использовать комплексную систему контроля знаний для объективного оценивания студентов. Этот подход позволяет контролировать усвоение знаний студентом на всех уровнях.

Ключевые слова: преподавание, внутренняя медицина, англоязычные студенты.

Maiko O.V.

EXPERIENCE OF TEACHING INTERNAL MEDICINE ENGLISH-SPEAKING STUDENTS

Summary. We provide a positive experience of teaching internal medicine in English to foreign students of the faculty of dentistry. We offer you to use complex knowledge control system for an objective evaluation of students. This approach allows us to control the assimilation of knowledge by the student at all levels.

Key words: teaching, internal medicine, English-speaking students.

Стаття надійшла до редакції 20.06. 2014 р.

Майко Олена В'ячеславівна - к. мед. н., асистент кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; olenamaiko14@mail.ru